

KAMPANYA VAR

Yahya Dede Paşa (1884), II. Abdülhamid Han döneminde Maraş Mutasarrıflığına tayin olunan çalışkan ve örnek bir insan.

Vazifeye gelir gelmez, asayişini sağlamak için gerekli her türlü tedbiri almış, eğitim için gerekli malzemenin temini ve okulların açılmasına öncülük etmiş. Hayatını daha çok çalışmalarından tanıdığımız bir şahsiyet...

Burada Yahya Dede Paşa'nın örnek bir çalışmasından söz etmek istiyorum. Yahya Dede Paşa Halep havalisinde halkın fıstık ağacından bol gelir ve servet elde ettikleri yolunda haberler alır.

Maraş havalisinde bilhassa taşlık, kayalık, kıraç yerlerde ve orman içlerinde bol miktarda bulunan melengiç ağaçları, dikkatini çeker. Bunların aşılansarak fıstık ağaçlarına dönüştürülmesi konusunda bir kampanya başlatır. Halkı bu konuda teşvik ve gayrete getirir. Örnek bir çalışma için kendi bahçesinde bulunan melengiç ağaçlarının aşılması konusunda öncülük ederek kampanyayı başlatır. Bu çalışmada yüzlerce melengiç ağaçları aşılır. Kampanyanın amacına ulaşması için gösterilen gayretler boşa gitmez. Halktan destek gören bu kampanya sayesinde herkes kendi bahçesinde, bağında, ve dağlarda bol miktarda bulunan melengiç ağaçlarının aşılması için gayret gösterir. Bu aşılama çalışmalarında halkın ıslah ettiği ağaçların miktarı iki milyonu geçmiştir.

1889 yılında ürün alınmaya başlanır. Yahya Paşa ilk mahsulü ve çalışmalarını zamanın Sultanı II. Abdülhamid Han'a yazdığı bir mektupla (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Y.MTV. 18/104) bildirir. Yahya Dede Paşa mektubun yanında Maraş marangoz oymacılarının el işi olan bir çift koltuk sandalyesiyle, yine Maraş'lı dokumacılar tarafından sırmadan işlenen bir adet seccadeyi, II. Abdülhamid Han'a takdim eder.

Paşa amacına ulaşmıştır. Yahya Dede Paşa'nın bu çalışmasını değerlendirmek ve bundan dersler çıkarmak zorundayız.

Güzel bir çevre, yeşil bir örtü, temiz bir hava için elimizde bulunan bir fidanı, bir tohumu, bir çekirdeği toprağa dikmek zorundayız. Yahya Paşa'nın bu çalışmasının üzerinden yaklaşık 115 sene geçmiş. Ferdi gayretlerle herkes kendi bahçesinde bir şeyler yapmıştır. Fakat kampanya niteliğindeki çalışmalar parmakla sayılacak kadar azdır. Artı kampanyalarda halkın katılımı ve bilinçlendirmesine verilen önemin yetersiz olduğu kanaatindeyim.

Ağaç dikme kampanyalarında büyük katılım sağlanmalı, halkı gayrete getirecek her türlü çalışma yapılmalı. Bütün sivil ve resmi toplum örgütlerinden yardım istenmelidir.

Ücretsiz, ucuz fidanların dağıtılması konusuna ağırlık verilmeli, dağıtımı bir çok merkezden yapılmalıdır. Bu konuda mahalle ve köy muhtarlarının eğitimine ağırlık vererek, muhtarlara, halkın bu gibi kampanyalara destek olması için seminerler verilmelidir.

Burada halkın gelir seviyesinin yükselmesi de hedeflenmelidir. Bugün bir çok köyümüzde halkın işsizlikten büyük şehirlere göç etmek zorunda kaldıkları veya mevsimlik olarak gidip geldikleri gözlenmektedir. Herkes kendi toprağında bir şeyler üretebilir, bahçelik kurabilir duruma getirilmelidir. Her sene bahçesine en az on ceviz fidanı dikse ve bunu her sene artırarak çoğaltsa, yaklaşık 4-5 sene sonra kavuşacağı ceviz ağacı miktarı ve elde edeceği gelir, hem kendi geçimini sağlar ve hem çevreye hem memleket ekonomisine büyük bir katkıda bulunmuş olur.

Toprağımızdan gelir getirecek en ekonomik meyveler dikilmeli. Bunun için yapılan araştırma sonuçları göz önüne alınarak kaliteli fidanların üretilmesine ve dağıtılmasına gerekli önem verilmelidir.

Evet şimdi ceviz kırma zamanı değil, dikim zamanı...